

S3. IKKU-hankkeen asiakaslähtöisen ja voimaannuttavan kotikäyntimenetelmän ohje ja lomakkeet (Aila Pikkarainen)

Asiakaslähtöisten voimaannuttavien kotikäyntien ohje

© Pikkarainen Aila 15.1.2010

”Ikääntyneen asiakkaan elämä on niin suuri, ettei se mahdu yhteen kotikäyntiin!” (Kunnan edustaja, maaliskuu 2009)

Hankesuunnitelman mukaisesti oma- ja/tai ryhmäohjaaja tekevät kuntoutujan luokse **kaksi (2) kotikäyntiä** yhdessä kunnan yhdyshenkilön kanssa. Ensimmäinen kotikäynti tehdään selvitysjakson jälkeen ja toinen seurantajakson I jälkeen noin 11 kuukauden kuluttua selvitysjaksosta. Kotikäynneillä hyödynnetään sitä tietoa, mitä kunnan yhdyshenkilö on saanut/koonnut kuntoutujan valintavaiheessa tehdyillä kotikäynneillä.

Kotikäynnille osallistuu kuntoutujan pääasiallinen auttaja/asioiden hoitajana toimiva läheinen tai omainen. Kuntoutuja itse nimeää tämän henkilö. Jos kuntoutuja saa erilaisia palveluja kotiin, on kunnan edustajan valinnassa huomioitava, kuka on kuntoutujan kannalta hänelle oleellisin ja tutuin henkilö. Kotikäyntiin varataan aikaa 2-3 tuntia ja siitä laaditaan yhdessä kotikäynnille osallistuvien kanssa yhteenveto osaksi kuntoutusselostetta. Yhteenveto pyritään kirjaamaan kuntoutujan kertomalla ja kuvaamalla tavalla. Omaisten mahdolliset erilaiset näkökulmat käsitellään tarkoituksenmukaisesti ja hienovaraisesti. Yhteenvedosta otetaan kopio kuntoutujan omaan kurssipäiväkirjaan sekä tarvittaessa kuntoutujan luvalla kunnan edustajalle jatkotoimenpiteitä varten (ks. kotikäyntilomakkeen sivu 6).

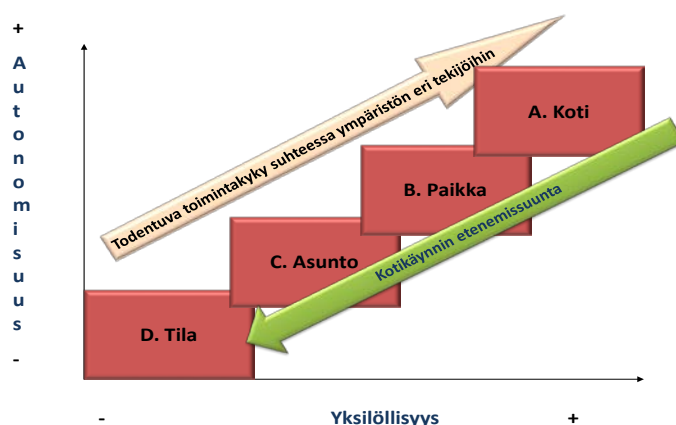
Kotikäynti on parhaimmillaan ikääntyneen kuntoutujan oman elämäntarinan jäsentämistä nykyisestä kotiympäristöstä käsin ja tulevaisuuteen positiivisesti, luottavaisesti ja tuetusti suuntautumista. Kotikäynnillä yhdessä tuotettu ja jäsenetty tieto/kokemukset edistävät kuntoutusprosessin kaikkia vaiheita. Toisella kotikäynnillä linkitetään 1. kotikäynnin ja koko kuntoutusprosessin asioita yhteen kuntoutujan kanssa juuri hänen koti- ja lähiympäristöönsä sekä laaditaan kuntoutuksen jälkeiset suunnitelmat. Kotikäynnit vahvistavat kuntoutuksen siirtovaikutusta kotiin luontevasti ja tietoisesti. **Kotikäynnit auttavat hahmottamaan yhdessä kuntoutujan tarpeita ja asettamaan kuntoutuksen konkreettisia ja ennen kaikkea asiakaslähtöisiä yksilöllisiä tavoitteita.**

Kotikäynnin tavoitteena on yhdessä kuntoutujan kanssa pohtia kotona asumisen nykyistä vaihetta hänen itsensä kuvaamana. Kotikäynnin keskeinen tavoite on auttaa kuntoutujaa itse havaitsemaan kodissaan olevat fyysiset, sosiaaliset, kokemukselliset ja ajalliset voimavarat, jotka rakentavat hänen vanhenevaa minäänsä ja auttavat ratkaisemaan ikääntymisen myötä tulevia toimijuuteen liittyviä ongelmia (mm. väsyvyys lisääntyy, toimintoihin tarvitaan enemmän aikaa, aistitoimintojen heikkeneminen altistaa vaaratilanteille). Tutussa ympäristössä toimijuuden muutokset havaitaan hienovaraisesti, jolloin luonnostaan toimintojen järjestystä, toteuttamistapaa tai toimintapaikkaa muutetaan itselle paremmin soveltuvaksi. Tuttu ympäristö mahdollistaa heikoimmillakin

voimavaroilla selviytymisen ns. yliopittujen taitojen ja itse kehiteltyjen toimintatapojen kautta. Asiakaslähtöisellä kotikäynnillä näiden yhdessä havainnoiminen ja löytäminen vahvistavat ikääntyneen kuntoutujan toiminnallista identiteettiä. Samalla uusien toimintatapojen kokeilemiseen ja soveltamiseen on helpompi motivoitua, kun ne liitetään omaan arjen toimintatyyliin ja – tapaan.

Merkityksellisen kotona asumisen lähtökohtana voidaan pitää *kodin, paikan, asunnon ja tilan* kokemuksia, ja niiden yksilöllisiä merkityksiä, joita on tutkittuja ja kuvattu ympäristögerontologiassa (kuva 1, ks. Pikkarainen 2007)¹. Kotikäynnin peruslähtökohtina ovat jokaisen ihmisen **nykyisen kodin** yksilölliset merkitykset, kotiin liittyvät muistot, siellä tehtävät arjen toimet ja harrastukset, tärkeät ihmissuhteet sekä elämänkulun aikana omaksuttu elämäntyyli. Nämä syntyvät ajan myötä asuttaessa samassa paikassa useampia vuosia. Ne ovat niitä vahvuuksia / voimaannuttavia tekijöitä, jotka edistävät merkityksellistä kotona asumista. Vahvuudet toimivat kompensatiomenetelmien rakennusaineina, kun ikääntymisen myötä arjen sujuminen vaikeutuu. Koti on minuuden jatke, jossa toiminnan kautta rakennetaan omaa persoonaa ja tapaa elää. Koti on hallittavissa oleva, tuttu paikka, jossa voidaan kokea parhaimmillaan turvaa ja suojaa alati muuttuvaa ympäröivää maailmaa vastaan. Siellä tavataan itselle tärkeitä ihmisiä, tai vastaavasti siellä voidaan olla omassa rauhassa. Koti on hallittavissa ja ennakoitavissa oleva tuttu paikka. Kotona arki sujuu omassa tahdissa, jossa arjen askareet seuraavat toisiaan tutussa järjestyksessä – tai vastaavasti arjen rutiineja voidaan rikkoa mielin määrin omien mieltymysten mukaan. Yksilöllisyys ja itsemääräämisoikeus ovat omassa kodissa parhaimmillaan, ellei esimerkiksi perhetilanne, omat uskomukset tai pelot, passivoivat palvelut tai fyysiset esteet aseta niille asukkaalle kannalta rajoja. Näitä rajoja (uhkia) pyritään kotikäynnillä havainnoimaan ja yhdessä toimien purkamaan.

Kuvio 1. Tilan, asunnon, paikan ja kodin rakentuminen yksilöllisenä prosessina.

Lähde: soveltaen Pikkarainen 2007.

¹ Pikkarainen A. Ympäristö. Julkaisussa: Lyyra T-M, Pikkarainen A, Tiikkainen P. Vanheneminen ja terveys. Helsinki: Edita, 2007: 41–68.

Asiakaslähtöisen kotikäynnin vaiheet

Hankkeen aikana kokeillaan ja kehitetään ikääntyneiden kuntoutujien kotikäyntejä uudella kotikäyntilomakkeella, joka perustuu edellä kuvattuun kodin rakentumisen vaiheisiin ja myös aikaisempiin kansallisiin ennakkoivista kotikäynneistä saatuihin kokemuksiin. Varsinainen kotikäyntilomake on **kuusisivuinen asiakaslähtöinen lomake**, joka ei toimi perinteisenä tarkistus- tai muistilistana. Kotikäynneillä ei ole tavoitteena kerätä kaikilta samaa tietoa aina samassa muodossa, vaan yksilöllisiä kuvauksia, tarpeita ja ratkaisuja, jotka yhdessä kuntoutujan ja työntekijöiden kanssa keskustellen muodostavat kuvauksen, suosituksen tai toimenpide-ehdotuksen jatkoa ajatellen. Kotikäynnin suorittajilla on aikaisempaa vahvaa ammatillista osaamista kotikäyntien tekemisestä, jota he hyödyntävät kotikäyntitilanteissa. He voivat täydentää kotikäyntiä muilla tarvittavilla kartoitus- tai arviointimenetelmillä. Erityisesti he pyrkivät aktiivisesti havainnoimaan omia aikaisempia toimintatapojaan ja menetelmiään soveltaen hankkeessa kehitettäviä uusia kotikäyntiohjeita ja uudenlaista kotikäyntiorientaatiota. Kotikäyntien tekijät laativat yhdessä jokaisen kotikäynnin jälkeen tutkijalle palautteen kotikäynnin toteuttamisesta (sivu 7).

Kotikäyntilomakkeen rakenne/sisältö

- Sivu 1. **Esitiedot** ja ajatukset ennen kotikäyntiä (täytetään selvitysajaksolla) – merkitse kuntoutujan hankkeen tutkimukseen liittyvä henkilökohtainen koodi/numero!
- Sivu 2. **Vaihe A.** Minun kotini – kodin merkitykset
- Sivu 3. **Vaihe B.** Kotona tekeminen – koti paikkana
- Sivu 4. **Vaihe C.** Asuntoni – koti asuntona
- Sivu 5. **Vaihe D.** Kotini tilat – kodin turvallisuus, toimivuus, esteettömyys
- Sivut 6–7. **Yhteenveto** (osaksi kuntoutusselostetta, kopio asiakkaalle ja tarvittaessa kuntaan, I ja II kotikäynnistä)
- Sivut 8–9. **Palaute tutkijalle:** asiakkaan ja omaisen palaute sekä työntekijöiden yhteenveto kotikäynnistä

Sisältö ja ohjeet eri vaiheisiin (järjestys voi vaihdella kuntoutujan tarpeiden mukaan)

Valmistautuminen

Kotikäynti on yksi gerontologisen kuntoutuksen asiakaslähtöinen menetelmä, joka kuuluu kuntoutusprosessin kokonaisuuteen oleellisena osana. Se ei ole erillinen tai yksittäinen tapahtuma, vaan prosessi, jota rakennetaan kuntoutuskurssin infopäivästä lähtien – parhaimmillaan jo kuntoutujien valintavaiheessa kerrotaan kotikäyntien toteutuksesta osana kuntoutusjaksoa. Kotikäynnit kuvataan ainutlaatuisena mahdollisuutena yhdessä läheisen sekä kunnan ja palveluorganisaation asiantuntijoiden kanssa tarkastella omaa kotia, arjen toimivuutta sekä lähiympäristöä tulevaisuutta suunnitellen sekä mahdollisia huolenaiheita/riskejä poistaen. Kodin merkityksistä, mielekkästä kotona asumisesta ja arkea helpottavista ratkaisuista puhutaan kuntoutujaryhmän kanssa selvitysjaksolla ryhmätapaamisissa. Lisäksi jokaiselle kuntoutujalle laaditaan alustava kotikäyntiaikataulu ja alustavasti pohditaan hänen kanssaan kotikäynnin erityisistä tarpeista juuri hänen kohdallaan. Nämä tiedot kirjataan kotikäyntikaavakkeen 1. sivulle yhdessä kuntoutujan kanssa. Esitietojen koonti toimii kotikäyntiprosessin alkuorientaationa niin kuntoutujalle kuin työntekijöille. Kotikäynneistä voidaan laatia myös konkreettinen kuvaus/esite jaettavaksi selvitysjaksolla kotiin vietäväksi, ja johon kuntoutuja voi yhdessä läheisensä kanssa tutustua ennen kotikäyntien toteutusta.

Ensimmäinen vaihe (kohta A)

Tässä kohdassa keskitytään **kodin** yksilöllisten merkitysten havainnoimiseen ja rakentamiseen (=yhdessä konkreettiseen nimeämiseen) yhdessä kuntoutujan kanssa keskustellen ja kotiin tutustuen. Tämä osio on tehtävä hienovaraisesti kuntoutujan ehdoilla ja hänen tarpeitaan kunnioittaen. Ennen kaikkea kuntoutujan luokse mennään kylään, häntä pyydetään kertomaan kodistaan ja elämästään sekä hänelle tärkeistä arjen asioista hänen kertomustaan kuunnellen (mm. tärkeät esineet, ihmiset ja muistot). Samalla voi tulla esille myös kotona asumiseen liittyviä pelkoja, tulevaisuuden uhkia tai kuntoutujaa huolestuttavia asioita. Nämä ovat riskejä kotona asumiselle, jotka voidaan yhdessä kartoittaa ja kirjata ylös kuntoutuskurssin jatkoa ajatellen. Kaikki tiedot merkataan kotikäyntilomakkeen sivulle 2 yhdessä kuntoutujan kanssa hänen omina kuvauksina/lauseina. Erityisesti havainnoidaan, käyttääkö asiakas koti- käsitellä asuinpaikastaan esimerkiksi jos hän asuu palvelutalossa. HUOM. mahdolliset omaisen/läheisen eriävät tai poikkeavat mielipiteet ja kuvaukset käsitellään yksilöllisesti ja tarkoituksenmukaisesti niin tässä kuin muissakin vaiheissa.

Toinen vaihe (kohta B)

Seuraavaksi kuntoutujan kanssa keskustellaan hänen nykyisestä kodistaan **paikkana**, johon liittyy erilaisia tehtäviä ja toimintoja kuten lepääminen, keittiötoiminnot, peseytyminen/saunominen, kodinhoitoaskareet, harrastaminen, ystävien tapaaminen, puutarhan hoito, naapureiden luona kyläily jne. (kotona asumiseen liittyvät ja itsensä hoitamiseen liittyvät toiminnot eli I-ADL ja P-ADL). Kuntoutujan kanssa keskustellaan myös hänen *lähiympäristöstään*: paikkakunnasta/kyläyhteisöstä/kaupunginosasta ja sen merkityksestä hänelle arjen eri tilanteissa (harrastukset, kuljetukset, asiointi, autolla ajaminen jne.). Yhtenä keskeisenä merkityksellisenä paikkana voi esille tulla myös kesäpaikka/kesämökki. *Kotiympäristössä* hänen kanssaan keskustellaan nykyisen kodin lempipaikoista, joissa hän viihtyy ja joissa hän tekee itselleen merkityksellisiä toimintoja (esim. kuisti, TV-tuoli, autotalli tai verstaas jne.). Nämä ovat kotona asumisen vahvuuksia, joita kuntoutuksessa voidaan tukea ja mahdollisia niihin liittyviä riskejä ennakoida (esim. paikkaan liittyvä valaistus, kalusteiden toimivuus, apuvälineiden mahdollisuus helpottaa toimintojen jatkuvuutta). Tässä osiossa vahvistetaan kuntoutujan omaehtoista aktiivisuutta toimijana (harrastajana ja osallistujana eli A-ADL), ja näin edistetään hänen toimijuuttaan. Havainnot, keskustelut ja jatkotoimenpiteet merkataan kotikäyntilomakkeen sivulle 3 yhdessä kuntoutujan kanssa.

Kolmas vaihe (kohta C)

Kuntoutujan kanssa tarkastellaan nykyistä kotia **asuntona**, jolloin tarkastellaan asuintyyppiä, rakennuksen/asunnon kuntoa, lämmitys-, vesijohto- ja muita nykyaikaiseen asunovarustukseen liittyviä asioita. Asunnon ikä eli rakentamisvuosi, tehdyt korjaukset ja korjauksen tarpeet huomioidaan. Asunnon objektiivinen tarkastelu ei saa rikkoa kuntoutujan kotikokomusta tai kodin yksilöllisiä merkityksiä, vaan yhdessä hänen kanssaan pohditaan varustusten toimivuutta ja/tai korjaus- ja muutostarpeita hänen elämäntyylistään lähtien. Asunnon ylläpitämiseen liittyvät taloudelliset tekijät huomioidaan, samoin pihanhoitoa, talvikunnossa pitoa jne. koskevat tekijät ja haasteet/ongelmat huomioidaan. Jos kuntoutuja asuu palvelutalossa, tämä osio täytetään soveltuvin osin, mutta tarpeellisia muutoksia ja toimenpiteitä kuitenkin kuntoutujan kannalta pohtien. Yhteenveto ja tarpeelliset jatkotoimenpiteet kirjataan kotikäyntilomakkeen yhteenvetokohtaan yhdessä hänen kanssaan.

Neljäs vaihe (kohta D)

Tässä vaiheessa tehdään kuvaus/arviointi kuntoutujan kodista objektiivisena **tilana**, mikä tarkoittaa kodin tarkastelua perinteisestä kotikäyntinäkökulmasta: esimerkiksi kaatumisriskit sisällä, sisääntuloissa ja ulkona, fyysiset esteet sisällä ja ulkona, apuvälineiden tarve jne. Kaikki objektiivinen tieto on osittain jo kerääntynyt edellisten vaiheiden kautta ja saatu tarkennettu tieto linkitetään aikaisempaan kolmeen vaiheeseen, joiden pohjalta yhdessä kuntoutujan kanssa pohditaan tarvittavat ja hänen elämäntyyliin ja ympäristöön soveltuvat ratkaisut. Jos muutokset eivät vielä tunnu ajankohtaisilta, voidaan kuntoutujan kanssa sopia uusintakäynnistä tai jättää hänelle yhteystiedot, mistä tarvittavia palveluja saa jatkossa. Joillekin kuntoutujille kotikäynnin aloittaminen tästä objektiivisen arvioinnin vaiheesta voi tuntua helpommalta tai turvallisemmalta, jolloin kuvan 1 kuviossa voidaan edetä päinvastaisessa järjestyksessä – tai valita vain joitakin tai joku osio, jonka kuntoutuja tuntee itselleen sopivaksi. Nämä valinnat perustellaan kotikäyntilomakkeeseen.

Päätösvaihe (yhteenveto osaksi kuntoutusselostetta I ja II kotikäynnistä)

Lopuksi kotikäynnillä mukana olleet tarkistavat yhdessä lomakkeen tiedot ja tekevät kaikista neljästä osiosta yhteenvedon lomakkeessa varattuun yhteenvetokohtaan. He sopivat milloin koottuja tietoja ja tarvittavia toimenpiteitä käsitellään seuraavan kerran. Lisäksi sovitaan, kuka on vastuussa yhteenvedon kopioinnista ja jatkotoimenpiteiden hoitamisesta sekä sovitaan aikatauluista. Mikäli kuntoutuja ja työntekijät näkevät hyväksi, voidaan kodista ja sen lähiympäristöstä ottaa valokuvia, joita käytetään esimerkiksi kurssin yhteisissä ryhmätapaamisissa tai niillä täydennetään kuntoutujan päiväkirjaa. Erityisen tärkeää on kirjata, milloin kotikäynti on tehty, ketkä siihen osallistuivat ja kauanko käynti kesti. Lisäksi lomakkeeseen merkataan, miksi joku osa on jäänyt täyttämättä ja/tai onko tarkoituksena koota tämä tieto myöhemmin. Yhteenveto luetaan yhdessä läpi.

Palaute tutkijalle (kehittämistyötä varten)

Viimeiselle sivulle kootaan kuntoutujan kokemukset kotikäynnistä osana kuntoutusprosessia. Lisäksi hänen läheisensä arvioi kotikäyntiä. Palaute voidaan kerätä kuntoutujalta haastattelemalla, jolloin kysymykset luetaan hänelle ja työntekijä kirjaa vastaukset niille varattuun kohtaan. Samoin voidaan toimia ikääntyneen omaisen/läheisen kohdalla – palautekysely tehdään kuitenkin molemmille erikseen (esim. kotikäynnillä mukana olevat työntekijät jakavat tehtävät). Lopuksi työntekijät arvioivat/analysoivat kotikäynnin toteutumista yhdessä sekä kirjaavat esiin nousseet kehittämisehdotukset.

OSIO A. MINUN KOTINI – KODIN MERKITYKSET

© Pikkarainen Aila 15.1.2010

Kotisi taustahistoriaa (kodin syntyminen/rakentuminen/ylläpitäminen):	Muutokset/lisäykset:
Olet asunut tässä kodissa n. _____ vuotta (arvio) Muuttovuosi: _____	_____
Asumismuoto: _____ Neliöt: _____ Rakennusvuosi: _____	_____
Piha- ja ulkoalueet: _____	_____
Miksi ja missä tilanteessa muutit nykyiseen asuntoosi:	_____
_____	_____
_____	_____
Oletko mielestäsi kotiutunut tähän asuntoon: Kyllä / En / En osaa sanoa.	_____
Perustelut:	_____
_____	_____
_____	_____
Kotiisi liittyvät tärkeät ihmiset, tapahtumat, esineet ja tavarat (esim.) aikaisempina vuosina:	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
Kodissasi nykyisin olevat tärkeät / merkitykselliset esineet, tavarat, tilat ja täällä käyvät ihmiset: mikä kodissasi on sinulle tärkeää (merkityksellistä) eli mikä tekee juuri tästä kodista sinulle kodin?	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
Minkä asioiden haluaisit tulevaisuudessa pysyvän ennallaan/jatkuvan samanlaisina kotonasi ja lähiympäristössäsi:	_____
_____	_____
_____	_____
Seuraavat asiat eivät ole sinulle tärkeitä nykyisessä kodissasi ja lähiympäristössä, ja näistä voisit ehkä ensimmäisenä luopua, jos elämäntilanteesi, terveytesi, toimintakykysi tms. muuttuu:	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
Kootkaa vastauksista yhdessä ne tiedot, joita voitte käyttää kuntoutujan omien tavoitteiden asettamiseen ja tarkentamiseen kuntoutusjakson eri vaiheissa! Siirtäkää yhdessä kootut tiedot ja mahdolliset jatkotoimenpiteet lomakkeen viimeiselle sivulle kohtaan Vaihe A. Minun kotini – kodin merkitykset.	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

OSIO B. KOTONA TEKEMINEN – KOTI TEKEMISEN JA TOIMINNAN PAIKKANA

© Pikkarainen Aila 15.1.2010

Päiväsi alkaa/etenee näillä askareilla/toiminnoilla:	Näissä tiloissa:	Muutokset/lisäykset:
Toiminnot, joissa selviydyt vielä oikein hyvin :	Miten pidän niitä yllä jatkossa?	
Toiminnot, joissa sinulla on vaikeuksia (menee aikaa, väsyvät enemmän, olet joutunut niitä muuttamaan):		
Mitä näille toiminnoille voisi mielestäsi tehdä:		
Minkä toiminnan/askareen haluaisit vielä aloittaa uudelleen , vaikka olet siitä tällä hetkellä joutunut luopumaan?		
Näytätkö vielä lempipaikkasi täällä kotona, jossa vietät paljon aikaa, tai jossa teet jotain itsellesi tärkeää asiaa:		
Kootkaa vastauksista yhdessä ne tiedot, joita voitte käyttää kuntoutujan omien tavoitteiden asettamiseen ja tarkentamiseen kuntoutusjakson eri vaiheissa! Siirtäkää yhdessä kootut tiedot ja mahdolliset jatkotoimenpiteet lomakkeen viimeiselle sivulle kohtaan Vaihe B. Kotona tekeminen – koti tekemisen ja toiminnan paikkana.		

OSIO D. KOTINI TILAT - TOIMIVUUS, TURVALLISUUS JA ESTEETTÖMYYS

© Pikkarainen Aila 15.1.2010

Asiakkaan omat kokemukset tilojen toimivuudesta, turvallisuudesta ja esteettömyydestä (esim. kaatumiset, <i>läheltä piti</i> -tilanteet, aikaisemmin tehdyt muutokset ja ratkaisut):	Muutokset/lisäykset:
Kotikäynnillä mukana olleiden henkilöiden (omaiset, läheiset, kunnan työntyöntekijät, omaohjaaja) näkemykset ko. asioista:	
Kotikäynnillä tehdyt erilliset kartoitukset yhdessä asiakkaan kanssa: (liitteeksi yhteenvetoon)	
Mittari / kartoitusmenetelmä: Tärkeimmät tulokset:	
Sovitut jatkotoimenpiteet ja niistä vastaavat henkilöt – merkitse toimenpiteiden kiireellisyys ja kustannusarviot ja haettavat tukitoimet:	
Toimenpide ja sen ajankohta: Vastuutaho:	
Kehen kuntoutuja voi olla yhteydessä toimenpiteiden etenemisestä tai kertoa mielipiteistään ja kokemuksistaan toimenpiteiden edetessä (nimi ja puhelinnumero):	
Kootkaa vastauksista yhdessä ne tiedot, joita voitte käyttää kuntoutujan omien tavoitteiden asettamiseen ja tarkentamiseen kuntoutusjakson eri vaiheissa! Sovitut jatkotoimenpiteet kirjataan yhdessä lomakkeen yhteenvetosivulle kohtaan Vaihe D. Kotini tilat – toimivuus, turvallisuus, esteettömyys.	

YHTEENVETO KOTIKÄYNNISTÄ I

© Pikkarainen Aila 15.1.2010

TIEDOT SIIRRETÄÄN OSAKSI KUNTOUTUSSELOSTETTA. LOMAKE KOPIOIDAAN KUNTOUTUJALLE SEKÄ TARVITTAESSA KUNNAN EDUSTAJALLE JA OMAISILLE/LÄHEISILLE KUNTOUTUJAN LUVALLA.

Kuntoutuja: _____ Tutkimusnumero: _____

Kotikäynnin I ajankohta: _____ Kesto: _____

Kotikäynnille osallistuneet henkilöt:

Heidän roolit / tehtävät kotikäynnillä:

_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____

YHTEENVETO JA JATKOTOIMENPITEET (tehdään yhdessä kuntoutujan ja hänen läheisensä kanssa)

Esitiedot ja terveyden-/sairaudenhoitoon liittyvät jatkotoimenpiteet: (mm. otetut valokuvat ja miten niitä käytetään jatkossa, lab. kokeet, hoitotoimenpiteet, kontrollit, tapaamiset lääkärin tai kotihoiton kanssa yms.)

_____
_____
_____

Vaihe A. Minun kotini – kodin merkitykset:

_____
_____
_____

Vaihe B. Kotona tekeminen – koti tekemisen ja toiminnan paikkana:

_____
_____
_____

Vaihe C. Koti asuntona:

_____
_____
_____

Vaihe D. Kotini tilat – toimivuus, turvallisuus, esteettömyys:

_____
_____
_____

Jatkotoimenpiteiden vastuuhenkilöt, toimenpiteiden ajankohta ja tarvittavat yhteystiedot:

_____
_____
_____

Seuraava ajankohta, jolloin tarkistetaan toimenpiteiden eteneminen ja kuntoutujan kotona asumisen tilanne – vastuuhenkilö ja hänen yhteystiedot:

_____
_____
_____

Kotikäyntilomakkeen kopioinnista/lähettämisestä vastaa:

_____
_____
_____

Kenelle, mihin ja milloin lähetetään:

_____
_____
_____

YHTEENVETO KOTIKÄYNNISTÄ II

TIEDOT SIIRRETÄÄN OSAKSI KUNTOUTUSSELOSTETTA. LOMAKE KOPIOIDAAN KUNTOUTUJALLE SEKÄ TARVITTAESSA KUNNAN EDUSTAJALLE JA OMAISILLE/LÄHEISILLE KUNTOUTUJAN LUVALLA.

Kuntoutuja: _____ Tutkimusnumero: _____

Kotikäynnin II ajankohta: _____ Kesto: _____

Kotikäynnille osallistuneet henkilöt:

Heidän roolit / tehtävät kotikäynnillä:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

YHTEENVETO JA JATKOTOIMENPITEET (tehdään yhdessä kuntoutujan/omaisten/läheisten kanssa – erityisesti muutokset verrattuna kotikäyntiin I)

Esitiedot ja terveyden-/sairaudenhoitoon liittyvät jatkotoimenpiteet: (mm. otetut valokuvat ja miten niitä käytetään jatkossa, lab. kokeet, hoitotoimenpiteet, kontrollit, tapaamiset lääkärin tai kotihoidon kanssa yms.)

_____

_____

Vaihe A. Minun kotini – kodin merkitykset:

_____

_____

Vaihe B. Kotona tekeminen – koti tekemisen ja toiminnan paikkana:

_____

_____

Vaihe C. Koti asuntona:

_____

_____

Vaihe D. Kotini tilat – toimivuus, turvallisuus, esteettömyys:

_____

_____

Jatkotoimenpiteiden vastuuhenkilöt, toimenpiteiden ajankohta ja tarvittavat yhteystiedot:

_____

_____

Seuraava ajankohta, jolloin tarkistetaan toimenpiteiden eteneminen ja kuntoutujan kotona asumisen tilanne – vastuuhenkilö ja hänen yhteystietonsa:

_____

_____

Kotikäyntilomakkeen kopioinnista/lähtetämisestä vastaa:

_____

_____

Kenelle, mihin ja milloin lähetetään:

_____

_____

KOTIKÄYNTIEN PALAUTE JAKAANTUU KOLMEEN OSAAN: (1) KUNTOUTUJAN, (2) OMAISEN/LÄHEISEN JA (3) TYÖNTEKIJÖIDEN YHTEINEN PALAUTE © Pikkarainen 2009

(1)Kuntoutujan antama palaute Il kotikäynnistä niin konkreettisenä tapahtumana kuin lomakkeen toimivuutena. Mikäli kuntoutuja kommentoi tai perustelee antamaansa numeroa, kirjaa se ko. kohtaan.

Arvioitava asia:	En osaa sanoa	Arvio (kouluarvosana)								
<i>Sain konkreettista tietoa.</i>	EOS	4	5	6	7	8	9	10		
Kommentit/perustelut										
<i>Minua kuunneltiin.</i>	EOS	4	5	6	7	8	9	10		
Kommentit/perustelut										
<i>Kotikäynti lisäsi uskoani asua kotona.</i>	EOS	4	5	6	7	8	9	10		
Kommentit/perustelut										
<i>Lomakkeen täyttäminen tehtiin yhdessä.</i>	EOS	4	5	6	7	8	9	10		
Kommentit/perustelut										
<i>Lomake jäsensi kotikäynnin tarkoitusta</i>	EOS	4	5	6	7	8	9	10		
Kommentit/perustelut										
<i>Ymmärsin, miksi luokseni tehtiin kotikäynti.</i>	EOS	En lainkaan		Jonkin verran			Ymmärsin hyvin			
Eli miksi? Kommentit/perustelut										

(2)Omaisen/läheisen antamana palaute kotikäynnistä konkreettisesta tapahtumasta kuin lomakkeen toimivuutena. Kommentit/perustelut voi merkata sitä varten varattuun tilaan.

Arvioitava asia:	En osaa sanoa	Arvio (kouluarvosana)							
<i>Sain konkreettista tietoa.</i>	EOS	4	5	6	7	8	9	10	
Kommentit/perustelut									
<i>Minua omaisena kuunneltiin.</i>	EOS	4	5	6	7	8	9	10	
Kommentit/perustelut									
<i>Kotikäynti lisäsi uskoani omaiseni kotona asumiseen.</i>	EOS	4	5	6	7	8	9	10	
Kommentit/perustelut									

Lomakkeen täyttäminen tehtiin yhdessä. EOS 4 5 6 7 8 9 10

Kommentit/perustelut _____

Lomake jäseni kotikäynnin tarkoitusta EOS 4 5 6 7 8 9 10

Kommentit/perustelut _____

Ymmärsin, miksi omaiselleni/läheiselleni tehtiin kotikäynti. EOS En lainkaan Jonkin verran Ymmärsin hyvin

Eli miksi? Kommentit/perustelut _____

(3)Työntekijöiden yhteinen palaute kotikäynnin toteuttamisesta ja lomakkeen täyttämisestä. Kommentit/perustelut voi merkata sitä varten varattuun tilaan.

Arvioitava asia:

En osaa sanoa

Arvio (kouluarvosana)

Sain konkreettista tietoa kuntoutujan tilanteesta. EOS 4 5 6 7 8 9 10

Kommentit/perustelut _____

Työntekijänä pystyi kartoittamaan oleellisia asioita. EOS 4 5 6 7 8 9 10

Kommentit/perustelut _____

Kotikäynti lisäsi uskoani kuntoutujan kotona asumiseen. EOS 4 5 6 7 8 9 10

Kommentit/perustelut _____

Lomakkeen täyttäminen tehtiin yhdessä. EOS 4 5 6 7 8 9 10

Lomake jäseni kotikäynnin tarkoitusta EOS 4 5 6 7 8 9 10

Ymmärsin, miksi kuntoutujalle tehtiin kotikäynti. EOS En lainkaan Jonkin verran Ymmärsin hyvin

II Kotikäynnin tunnelma (asiakkaan, omaisen/läheisen ja työntekijöiden yhdessä arvioima):

_____

_____

_____

_____